

גזרת ע"ע (הכפולים) וגזרת נע"ו/י – תרגול

1. לפניכם שישה פעלים.

חוקק, חוגג, פוצץ, רושש, נופף, תוסס

א. מיינו את ששת הפעלים בטבלה שלפניכם.

בניין פיעל – ע"ע	בניין פיעל – נע"ו/י	בניין קל

ב. באיזה זמן נוטים הפעלים השייכים לבניין קל? _____

ג. כתבו את שם הפעולה של הפועל **תוסס**. _____

2. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם מודגש פועל. קראו אותם, וענו על השאלות שאחריהם.

א. היונים **תחגנה** באוויר. _____ , _____

ב. החברות **תחגנה** יחד את החג. _____ , _____

(1) לצד כל משפט ציינו את **השורש** ואת **הגזרה** של הפועל המודגש.

(2) מהו הבניין המשותף לשתי הצורות המודגשות? _____

3. מהי הצורה הסבילה התקינה של הפועל **חונן**?

א. מְחַנֵּן

ב. מְחוּנָן

4. רן ואביגיל קיבלו במשימת כיתה שלושה פעלים, והיו צריכים לענות על שלוש שאלות.

שלושת הפעלים הם: **הומר, הובן, הופק**.

רן אמר ששלושת הפעלים שייכים לגזרת נע"ו/י, ושורשיהם: מו"ר, בי"ן, פו"ק, אך אביגיל הסתייגה ואמרה שיש צורך בבדיקה מעמיקה יותר.

א. איזה **בניין** יוכל לעזור לרן ולאביגיל לזהות את הגזרה המדויקת? _____

ב. רן חשב עוד קצת, ואז טען שהפועל **הומר** מתעתע, כיוון ששורשו תלוי משמעות: האחת

היא משמעות של מרירות, והשנייה היא משמעות של המרה, החלפה.

עזרו לרן להוכיח את טענתו. כתבו שני משפטים, ושבצו בכל אחד מהם את הפועל **הומר**

כך שמשמעותו תהיה **שונה** בכל אחד מהם.

_____ (1)

_____ (2)

5. מהי צורת שם הפועל התקינה של הפועל **נָמַס**?

- א. לְהַנְמִס
- ב. לְהַמִּס

6. רבים הם דוברי העברית שטועים ואומרים **הַמִּיס** על דרך גזרת נע"ו/י.

לפי המילים **מָסִיס** (חומר), **תְּמַסָּה** מה היא הצורה התקינה של הפועל בבניין הפעיל?

7. לפניכם שתי מילים.

הַמוּמָה, הַפּוּגָה

לצד כל מילה ציינו את גזרתה ואת בניינה.

הַמוּמָה _____, הַפּוּגָה _____,

8. איזה פועל אינו שייך לגזרת ע"ע?

- א. תִּסְתַּבֵּב
- ב. תִּצְטוֹפֵף
- ג. תִּתְמוּגֵג

9. לפניכם רשימת צורות.

הַתְּעוֹר, תְּרִיחוּ, מְאַשֵּׁשׁ, תִּתְעוֹרְרֶנָה, הִרְוַחְתִּי, מְאַשֵּׁשׁ

ברשימה יש שש צורות, ולכל צורה מגזרת השלמים יש צורה מקבילה בשורש מגזרת נע"ו/י או מגזרת ע"ע. בטבלה שלפניכם עליכם להצמיד לכל פועל מגזרת השלמים פועל מאותו שורש ומאותו בניין הנוטה בגזרת נע"ו/י או בגזרת ע"ע. השלימו את שתי העמודות האחרות בהתאם.

<u>הפועל הנוטה לפי גזרת</u> <u>ע"ע או לפי גזרת נע"ו/י</u>	<u>הפועל הנוטה לפי גזרת</u> <u>השלמים</u>	<u>הצמד</u>

10. איזה מבין הפעלים הבאים נוטה בדרך האופיינית רק לגזרת נע"ו/י?

- א. אֶתְגוֹרֵר
- ב. יְגוּרוּ
- ג. גְרוּרִים